

เครือข่ายธรรมาภิบาลจัดการเมือง

ปัจจุบันเมืองต่าง ๆ ในทุกภูมิภาคของโลก โดยเฉพาะในแถบภูมิภาคอาเซียน กำลังมีการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดด แต่ในทางกลับกัน ทุกเมืองก็กำลังเผชิญปัญหาและสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ใหญ่และหนักหน่วงกว่าที่ผ่านมานับอดีต ทั้งการถดถอยของภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงสภาพสังคมและวิถีชีวิต ความเสื่อมโทรมของสภาพแวดล้อม การเกิดภัยพิบัติต่าง ๆ

ดังนั้น การปรับตัวและเตรียมการรับมือกับสถานการณ์ต่าง ๆ จึงเป็นเรื่องท้าทายของผู้บริหารของทุกเมือง ซึ่งต้องยอมรับว่าถ้าเพียงเมืองใดเมืองหนึ่ง ไม่สามารถรับมือกับทุก ๆ เมืองจึงควรต้องเริ่มที่จะมองหาพันธมิตรในการพัฒนา

แนวคิดข้างต้น จึงเป็นที่มาของการพัฒนา “โครงการความร่วมมือเพื่อส่งเสริมธรรมาภิบาลในการจัดการเมือง สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Partnership for Democratic Local Governance in Southeast Asia : DELGOSEA)” ด้วยความร่วมมือที่ีระหว่างมูลนิธิคอนราด (Konrad Adenauer Stiftung) องค์กรพัฒนาเอกชนที่ทำงานด้านการพัฒนาเมือง และสมาคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจาก 5 ประเทศ ภายใต้การสนับสนุนจากคณะกรรมการสหภาพยุโรป (European Commission : EU) ซึ่งในประเทศไทยนั้นได้มีสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย เป็นองค์กรหลักในการรับผิดชอบโครงการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรของสมาคมฯ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเมืองโดยยึดหลักธรรมาภิบาล รวมทั้งเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และถอดแบบตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาเมือง ใน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการวางแผนและตัดสินใจ

2) การบริหารจัดการภายในองค์กรอย่างมีธรรมาภิบาล 3) การจัดการบริการสาธารณะด้านสิ่งแวดล้อม และ 4) การจัดการการเงินการคลังและการลงทุนเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจเมือง ทั้งนี้ เป้าหมายหลักของโครงการ คือ การสนับสนุนการสร้างเครือข่ายเมืองในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ให้มีความเข้มแข็ง สามารถพัฒนาเมืองสู่ความน่าอยู่อย่างยั่งยืนบนพื้นฐานหลักการธรรมาภิบาลอย่างแท้จริง

ที่ผ่านมา ผู้เชี่ยวชาญของโครงการฯ ได้ดำเนินการคัดเลือก “ตัวอย่างที่ดี (Best Prac-

rice)” ได้ทั้งสิ้น 16 กรณีใน 4 ประเด็นหลักข้างต้นจากเมืองต่าง ๆ ของ 5 ประเทศ โดยในที่นี้มีโครงการจากเทศบาล 5 แห่งของประเทศไทย ได้ถูกคัดเลือกให้เป็นตัวอย่างที่ดีด้วย ได้แก่ โครงการเทศบาลเล็กในเทศบาลใหญ่ของเทศบาลนครขอนแก่น โครงการธรรมาภิบาลในการสร้างชุมชน สุขภาวะของเทศบาลตำบลปริก จังหวัดสงขลา โครงการระบบบำบัดน้ำเสียแบบบึงประดิษฐ์ของเทศบาลนครอุดรธานี

โครงการเมืองคาร์บอนต่ำของเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง และโครงการอนุรักษ์และฟื้นฟูเมืองเก่าภูเก็ตของเทศบาลนครภูเก็ต รวมทั้งได้คัดเลือก “เมืองนำร่อง (Pilot City)” ที่จะมาเรียนรู้และถอดแบบตัวอย่างที่ดีสู่การปฏิบัติจริงตามบริบทเมืองของตน โดยประเทศไทยมีเทศบาลจำนวน 4 แห่งที่อาสาเป็นเมืองนำร่อง ได้แก่ เทศบาลนคร

ปากเกร็ด เทศบาลนครสงขลา เทศบาลนครยะลา และเทศบาลนครเชียงราย ซึ่งในช่วงเดือน ก.พ.-มี.ค. 54 ที่ผ่านมา ทั้ง 4 เมืองนำร่องของประเทศไทย ได้ทำการคัดเลือกตัวอย่างที่ดีที่ต้องการที่จะนำมาถอดแบบ และได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความเข้าใจในสาระสำคัญของตัวอย่างที่ดี เพื่อนำมาพัฒนาเป็น “ร่างแนวคิดข้อเสนอโครงการที่จะถอดแบบตัวอย่างที่ดีสู่การปฏิบัติ (Transfer Concept)” ขึ้นมาเป็นแนวทางก่อนที่จะไปศึกษาดูงานจริงจากเมืองต้นแบบ ร่างแนวคิดโครงการที่จะถอดแบบของเทศบาลนำร่องแต่ละแห่งของประเทศไทย มีดังต่อไปนี้

1. เทศบาลนครปากเกร็ด (ถอดแบบตัวอย่างที่ดีจากเมืองโซโล ประเทศอินโดนีเซีย) เป็นโครงการอนุรักษ์และพัฒนาตลาดเก่าริมน้ำปากเกร็ดแบบมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน
2. เทศบาลนครสงขลา (ถอดแบบตัวอย่างที่ดีจากเมืองฮ็อกเกการ์ตาร์ ประเทศอินโดนีเซีย) มาเป็นโครงการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนด้วย E-Government ผ่านศูนย์บริการร่วม (One Stop Service)
3. เทศบาลนครยะลา (ถอดแบบตัวอย่างที่ดีจากเมืองล้งซอน ประเทศเวียดนาม) มาเป็นโครงการพัฒนาระบบบริการประปาแบบบูรณาการโดยเน้นการมีส่วนร่วม
4. เทศบาลนครเชียงราย (ถอดแบบตัวอย่างที่ดีจากเครือข่ายเมืองการ์ตัมบันตูร์ ประเทศอินโดนีเซีย) มาเป็นโครงการความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยรวมเมืองเชียงราย.

ธรี กาเมือง
ผู้ประสานงานโครงการ DELGOSEA ประเทศไทย
Tharee.kamuang@delgosea.eu